

SLOVENE

Štev. 169. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vzhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v sredo, 27. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne dni in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemanj:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishv
prejemanj: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlitveta (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondveta
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Polena Rusiji.

Kdor je v stiski, tega stiskajo. To velja v politiki še bolj kakor v gospodarskem življenju. Vkljub vsej naši omiki in prosveti vendar velja o „visoki politiki“ danes isto roparsko načelo, katero so imeli nekdanji klativitezi iz temnih časov: Napadi varno in vzemi predrzno, kar moreš pograbit!

Mojstri v tem so Angleži. Kadar Anglež pogleda na svetovni zemljevid, on ne vidi tega, kar je že vpredel angleški pajek v svojo mrežo, ampak on gleda le na to, kar še ni angleško. Po celem svetu vedo za najvažnejše morske ceste, za najboljša pristanišča, za najugodnejše zveze, in povsod vidiš Angleža, ki voha po širnem svetu, kje bi se dalo kaj zlata izkopati, kaj kupčije narediti ali kaj podobnega.

Anglež pride na svet s prijetno mislijo, da je ves svet njegov, in zato se čuti čisto v svoji pravici, ako rabi vsa sredstva, da izpodrine koga drugega, ki bi si želel tudi živeti.

Zdaj je Rusija na tem, da izkusi grenkosti tega tekmovalstva. Enkrat je že Anglija opeharila Ruse za sadove njihove zmage. Bilo je po rusko-turški vojski, ko se kratkomalo Rusom zaloputnili vrata, ki vodijo skozi Dardanele, in zaprli kakor v kletko cele rusko črnomoško brodovje. Od tega časa pa je Rusija postajala Angležem vedno bolj neprijetna. Rusi so začeli po angleško misliti in posnemati nekoliko v Aziji to, kar dela Anglež po celem svetu. Tega pa John Bull ne pusti.

Lokavi Anglež je pravi provzročitelj sedanje vojske. Japonska sama se ne bi bila nikdar spustila v sedanji boj, ako ne bi imela od Anglije zagotovila denarne in diplomatske podpore. Kakor Port Artur, tako je v najemu od Kitajcev tudi Vaj-haj-vaj. Ko bi Japonci res šli edino-le proti Evropcem, bi morali vendar prej vreči iz Vzhodne Azije

Angleža, kakor pa Rusa. A ne: Mi vidimo, da hodi admiral Togo k Angležem na oddih in da ga ti podpirajo. Pri napadih na Port Artur ima Vaj-haj-vaj v hrbtu in skoro gotovo se je v bližini angleške luke pripravljala na svoje napade.

To je gotovo, da so angleške in ameriške ladje že izpočetka bile Japoncem na razpolago in so vozile njihove vojne potrebščine. Angleži lažejo, da to ni res. A rusko brodovje, ki je za petami transportom, jih je razkrinkalo. Kratkoterminalno zahteva zdaj Anglež, da Rusija ne sme preganjati njihovih ladij, ki vozijo očitno vojni kontrabant sovražniku!

Anglež je čakal, da se je Rus zapletel v vojsko z Japoncem, da je lahko prodrl v Tibet. Doslej sta si v srednji Aziji držali ravnotežje ruska in angleška oblast. Kakor hitro so pa ruske vojne sile bile vezane, je Angleška udrla v Tibet. Ali ne bi zdaj z isto pravico Rusija protestirala proti angleški ekspediciji v Tibet?

Dalje je zdaj Nemčija na tem, da postriže ruskemu belemu medvedu nekaj volne. Rusija išče v Berlinu 300 milijonov mark posojila. Umevno, da pruski borzni magnati kakor hijene preže na to, in finančni minister ruski, Kokovcov, res ni dolgo prošil pri častivrednih abrahamovičih Mendelsohn, Artur Fischer, Warschauer, Oppenheimer itd. A za to mora dati nemška vlada svoje dovoljenje. In ta si misli: Stržimo, dokler je čas! Grof Bülow je takoj nastavljal škarje: Mi vam dovolimo posojilo, ako vi priznate od nas določeno najmanjšo carino in pustite naše obrtne izdelke na Rusko. Vsled tega je šel ruski ministrski predsednik Witte v Berlin, da se dogovarja z grofom Bülowom.

Nemčija v tem gotovo zmaga, kajti kdor rabi denarja v resnici, sprejme vsak pogoj. Tako se zdaj od vseh strani dela na poni-

žanje Rusije, da bi izmzgali iz nje, kar se da.

A Japonec se naj ne veseli —: Ravno ti prijatelji bodo drli tudi njega.

Makedonsko vprašanje.

Belgrad, 24. julija.

Makedonska notranja organizacija je bila osnovana že pred 23 leti, takoj po rusko-turški vojski; njen namen je bilo delo za osvobojenje Makedonije izpod turškega jarma. Pred desetimi leti pa se je organizacija preobnovila in si postavila devizo: »Makedonija Makedoncem.« Vsi dosedanja večji ne miri v Makedoniji so delo močne notranje organizacije, ki ima svoje zanesljive poveljnike v vsakem najmanjšem mestu Makedonije. Vsak revolucionarni dogodek se pripisuje tej organizaciji, tako ji je vnanje časopise pripisalo tudi zadnje dinamitne napade v Makedoniji. Ta organizacija je v Makedoniji sami, zato jo imenujejo notranjo. Ima pa svoje zaveznike tudi v Bolgariji; najuglednejši član teh zaveznikov je Boris Sarafov, katerega sem naprosil, naj mi pojasni, ali so najnovejši dinamitni napadi delo organizacije; ako ne, kako on sodi o teh napadih.

Sarafov mi je odgovoril naslednje:

»Najnovejši dinamitni napadi niso delo organizacije, ker je ta sklenila, da ne moti izvršitve reform, in ker do danes nima razloga, da bi razveljavila svoj sklep. Čakati hoče še nekaj časa, da se ves svet prepriča o iluzornosti nameranih reform. Ti novi napadi so delo makedonske omladine, ki je navdušena za osvobojenje svoje nesrečne domovine. Ker noče počakati velike akcije, hoče sama na svojo roko dokazati, da makedonsko delo ni zaspalo in da se revolucija nekega dne pojavi z vsemi svojimi strahotami.

V prvi vrsti je to delo onih, ki so protivni velikemu narodnemu vstanku, ker se boje, da bi inace ves narod moral trpeti grozovitosti. Ti napadi so sicer prenapetost, a imajo to dobro stran, ker Turkem ne dajo

ni za trenotek mirnega spanja. Mesto da se preliva nedolžna kri, pričeli so Makedonci s temi palijativnimi sredstvi, da z napadi na železnice čim več škode napravijo vnanjim kapitalistom in tako prisilijo vnanje države, da zboljšajo razmere ljudstvu v Makedoniji in tako varujejo finančne kroge, ki so danes najmočnejši faktor na svetu.

Najgotovnejše sredstvo za osvobojenje Makedonije je torej danes, da prisilijo evropske finančne kroge do resnih korakov. In tako je omladina pričela dinamitne napade.

Vprašal sem tudi Borisa Sarafova, ali so v istini ustaške čete nedavno ubile tudi nekaj uglednih Bolgarov v Makedoniji, vsled česar neki listi imenujejo ustaše navadne razbojnike.

Sarafov odgovori: »Vse to je istina. A kdo največ obtožuje ustaše? Glasilo generala Cončeva, ki je šel v Makedonijo kot odposlanec bolgarske vlade v zlati generalski uniformi, z raznimi redovi in svetinjami. Ako je greh, kar počno naše čete, je to krivda generala Cončeva in njegove stotnije, ki so vzdignili narod na noge, češ, da jih je poslal knez Ferdinand in da bolgarska vojska upade v Makedonije, ko se narod vzdigne z orožjem. Na ta nelep način so prevarali narod in ga pahnili v še večjo nesrečo. Cončev in njegovi tovariši so pustili narod na cedilu, na milost in nemilost Turkov. Zato so mnogi izgubili vse upanje in iz strahu pred Turki izjavljajo, da želé ostati zvesti — sultanu. Tako so nastali med narodom samim ogleduhi za Turke. Nobena revolucija pa ne more trpeti ovađuhov. In te hočejo uničiti na korist osvobojenja domovine. Ti krivci sami pa na nas zvrčajo krivdo. Da je to istina, dokazuje dejstvo, da se med Makedonci pojavljajo turški ovađuhi samo ob bolgarsko-turški meji, ker se Cončev in tovariši nikdar niso upali daleč od bolgarske meje. Iz tega je razvidno, da niso razbojniške čete, ki trebijo ovađuhe, naj so ti Bolgari, Srbi, Turki ali Grki. Ovađuh je ovađuh, ki je nevaren osvobojenju Makedonije.«

LISTEK.

Cigareta.

Francoski spisal Jules Claretie.
(Dalje.)

Imel je tudi različna zdravila za rane, ker je obdeval pri svojih mnogostranskih opravilih z vaškimi zdravniki in z ljudmi, ki so delali iz gorskih rastlin tinkture in maže za vse mogoče bolezni. Naredil si je tudi iz Bog vé katerih strupenih rastlin tekočino, ki jo je nosil v prstanu na roki. Takšen človek je bil ta Araquil.

Nekega dne je prišel torej ta lepi, petindvajsetletni mladenič na plesu v Loyoli na veliki ponedeljek v dotiko z mlado deklico, ki jo je naprosil za ples. Bila je Pepa Chegaray. Valčkova melodija premoti često mladim ljudem glavo. Niti Pepa niti Ivan nista pozabila več tega prvega spoznanja, tega plesa pod milim nebom.

Od onega velikega ponedeljka se je začel prej tako dobrovoljni Araquil ljudij ogibati, govoril je malo in hodil mračen okoli; toda tudi stari Tiburcio Chegaray se ni več smejal. Bila je ravno ona ljubezen vmes.

Taka je ljubezen! Ona je sanjala o njem, on ni drugega mislil, kakor na njo, bil je žalosten, kakor vt brez ovtic, in ljubezen ga je naredila osornega. Zakaj? Ker ni imel nobenega vinarja in ker je bila Pepa bogata, in posebno ker je rekel ta neomahljivi oče svoji hčeri, da je ne dá nikdar možu, čegar celo premoženje obstoji samo v igri z žogo.

»Toda«, je rekel nekega dne Araquil očetu Chegaray-u, »Pepa me ljubi, rekla mi je sama«.

»Tudi meni je to povedala«, je odgovoril oče.

»Jaz jo obožujem, jaz jo ljubim do blaznosti; če mi je ne daste, vzamem si življenje. Kaj moram storiti, da jo dobim?«

»To, kar sem jaz storil«, je rekel kmet; »delati in v zakon dovolj premoženja prineesti, da se lahko otroci izrede. Jaz nisem delal celo svoje življenje zato, da bi vrgel svoj denar in hčer na vrat človeku, ki je na vseh plesih. Če prideš kedaj in mi poveš, da imaš malo premoženje, tedaj dobiš Pepo, ker te hočem.«

»In koliko moram prineesti?« je vprašal Juan.

»Dva tisoč tolarjev!«

»Dva tisoč tolarjev!« je rekel Araquil bled kakor mrlič. »Kje jih naj dobim?«

»Jaz sem jih našel v zemlji«, je odgovoril kmet. »Išči tudi ti!«

Tiburcio ni bil mož, ki bi bil besedo snedel. Araquilu ni preostajalo drugega, kakor življenje si vzeti, kakor je starcu grozil, ali trdo delati, da spravi vsoto skupaj. Pepa bode kot pokorna hči svojega očeta ubogala, toda ker je lepega mladeniča zares ljubila, mu je obljubila, da ga počaka, da si pri dela zahtevano doto. Pri njunih skrivnih sestankih in pogovorih za starčevim hrbtom mu ni skrivala, da ima ona čustva zanj, ki dve bitji do smrti družijo. Da, prisegla mu je celo na molitvenik rajne matere, da ne bo nikogar drugega, kakor njegova. Taka prisega od bitja, lepega kakor zvezda na nebu, je lahko ojunačila drznega moža, in Juan si je tudi rekel: »Dobro, ne vem sicer, odkod naj uzamem dve tisoč tolarjev, toda dobil jih bom!«

Koval je naklepe v svoji glavi in se mučil... Skoraj bi se bil zaletel nekega dne z glavo v zid igralne sobe v Sv. Sebastijanu, ker je izgubil proti svojemu nasprotniku iz Toloze igro za eno samo točko. Stave so bile visoke in obljubovale začetek velikega

premoženja. Ruval si je lase, bil se ob čelo, bil je ves iz sebe od jeze...

Vendar je moral dve tisoč tolarjev dobiti; in vedno so mu donele po ušesih Pepine besede: »Ali sem tvoja ali nikogar, Araquil. Toda ubogala bom očeta, dokler živi, in spoštovala njegovo voljo, če umre.«

Tudi na izselitev je mislil Juan, ker se mu je povedalo da so postali v La Plati mnogi Baski srečni. Da bi ga ne bila zadrževala misel na Pepo, gotovo bi bil odšel. Kot lovec ali iskalec zlata bi bil iskal sreče, ker mu je rekel stari: »Išči!« Boljše bi bilo zanj, kakor da je ostal.

Med tem se je zopet unela vojna v tej okolici in gori omenjeni dogodki so se dogodili v Bilbao. General Garrido, že skoraj ves obupan, vidi, kako se postavi mladenič predenj, in sliši njegovo povest; in dočim se staremu vojaku, ki se je bojeval v Maroku, čelo zatemnjuje, nadaljuje Araquil: »Če je Zucarragovo življenje res premoženja vredno, ga hočem dobiti.«

»Več kakor premoženje je vredno Zucarragovo življenje«, je odvrnil Garrido »ono pomenja življenje tisočev mojih vojakov. Zucarraga je ključ v Bilbao, veden poraz, z eno besedo, vse. Zapovedi ti ne morem

Rusko-japonska vojska.

Bitki pri Dašičavu. — Rusi so se zopet umaknili.

Vtisk večeršnjih brzojavk je bil na prvi pogled jako čuden. Japonci so trdili v angleških brzojavkah, da so »zmagali« pri Dašičavu, Rusi pa so trdili, da so ohranili svoje pozicije. Ako so se brzojavke pobližje ogledale, tedaj se je videlo, da Rusi trdijo o ohranitvi svojih pozicij v boju 24. t. m., da se je pa pozneje bitka še vršila 25. t. m., in da je glede druge bitke dejstvo, da so se Rusi po tej bitki umaknili, »vesti« svo- jemu načrtu — sedaj se še umikati, a pri tem zadajati Japoncem kolikor mogoče ve- liko izgub.

Danes zjutraj došla pore- čila trdijo, da so Rusi zapu- stili Dašičavo. Rusi se torej še vedno umikajo. Ali je res njihov namen izvabiti Japonce še bolj proti severu Mandžurije in ali morda čaka za Mukdenom velika ruska armada, prikrita angleškim in japonskim vojnim poročevalcem, da zadá Japoncem smrti udarec, ali je pa umikanje Rusov le znamenje njihove slabosti in nepravilje- nosti. V dolgih mesecih, kar traja vojska, je menda Kurapatkin vendar kolikor toliko po- množil svojo armado.

Došle brzojavke se glase:

Niučvan, 26. julija. Včeraj zjutraj so napadli Rusi japonske pozicije vzhodno od Dašičava. Grozovito streljanje japonskih baterij je ustavilo čez več ur rusko prodi- ranje. Ko je pričelo prodirati japonsko levo krilo, pričel se je ljut boj, v katerem so zavzeli Japonci ključ ruskih pozicij pri Nan- huavenu. Rusi so se morali umakniti.

Niučvan, 26. julija. Ko so dobili Rusi v boju pri Dašičavu pomoč, posrečilo se jim je, vzdržati svoje pozicije do 5 ure popoldne. Tedaj pa se je naenkrat prika- zalo na gričih južnovzhodno od Tokinčava japonsko desno krilo in Rusi so se morali vnovič umakniti. Ob 6. uri popoldne je bila japonska bojna črta dolga 15 milj. Po dve- urnem boju so Japonci zavzeli ruske pozici- je. Tla na gričih in ravnini so bila vsa razrita. Boj je trajal 14 ur. Izgube so na obeh straneh znatne.

Peterburg, 26. julija. Ruska brzo- javna agentura javlja iz Mukdena z dne 25. t. m.: Kakor se čuje, prodirajo mali japonski oddelki proti Pšasikovu, 60 vrst vzhodno od postaje Jantai, in proti Sintsintumu. Ako je ta vest resnična, te- daj potrjuje namen Japoncev, obiti Ljaojan v smeri proti Mukdenu. Danes je šel tu mimo sanitetni vlak s 314 ranjenici iz boja pri Dašičavu dne 24. t. m. Ko je vlak odhajal, je boj še trajal. Dne 24. t. m. je trajal boj od 6. ure zjutraj do 11. ure zvečer. Rusi so ohranili svoja stališča 10 vrst južno od Da- šičava. Boj je bil v prvi vrsti artilerijski boj. Smatrase, da je ta boj vpeljal bitko, ki se vršila danes 25. t. m.

Berolin, 26. julija. O bitki pri Da- šičavu poroča »Lokalanzeiger«: Japonci so pričeli v soboto nenadoma streljati iz svojih topov na ruska stališča. Rusi so streljali boljše, nego nasprotniki, vendar so morali zapustiti svoja stališča valed naskoka levega krila Japoncev. Na vzhodu so napravili Rusi uspešen naskok z bajoneti, vendar so Ja- ponci obdržali svojo glavno pozicijo. Zve- čer so se pričeli Rusi v pol- nem redu umikati. V ponedel- ljek, 25. t. m., so popolnoma

zapustili Dašičavo, prej pa so za- žgali vsa živila. Zveza z Inkavom je tako pretrgana.

London, 26. julija. »D. T.« javlja, da so Rusi danes po hudem boju končno popolnoma zapu- stili Dašičavo.

Peterburg, 27. julija. Ruska brzo- javna agentura poroča iz Mukdena, da so se Rusi v popolnem redu dne 25. t. m. umaknili na višine se- dem vrst severno za Daši- čavo.

Med Rusijo in Angleško.

Glede potopljene angleške ladje »Knight« se bo Anglija baje zadovoljila z energičnim protestom in z zahtevo odškod- nin e. Ministerski predsednik Balfour je o do- godkih na morju v zbornici prav mirno poročal. Ogibal se je pazljivo vsake ostre besede pri odgovarjanju na vprašanja po- slancev Boroles, Gibson in Laurie. Skliceval se je vedno na mednarodno pravo ter ope- tovano povdarjal, da se gre tu za reči, ki se ne tičejo le Anglije, ampak vseh držav. Dokazal je tudi jasno, da po Sueškem pre- koku lahko plovejo tudi bojne ladje, četudi je nevtralen. Tako je namreč določeno v francosko-angleškem sporazumljenju. Isto- tako je preprečil minister razpravo o dar- danelškem vprašanju. Hotel ni v zbornici razlagati, kaj namerava Anglija storiti v tej zadevi. Končno je izrekel Balfour upanje, da se bo cela zadeva dobro rešila.

Carigrad, 26. julija. Turška vlada je dala poveljniku Dardanel povelje, naj ne pusti »Malacce« skozi Dardanele, ker je tako zahteval angleški poslanik.

Suec, 26. julija. Angleški par- nik »Ardova« Rusi danes iz- pustil. Ruski konzul je odposlal dva čolna, ki naj pripeljeta rusko moštvo na suho.

London, 26. julija. Reuterjev dopi- sovalni urad poroča iz Jokohame, da je do- bilo moštvo parnika »Knight« 10 minut od- loga, da zapustí ladjo, nato pa so Rusi ladjo potopili.

Washington, 26. julija. Kakor trdijo, parnik »Knight« nivo- zil nobenih vojnih potrebščin.

Carigrad, 26. julija. Na tukajšno angleško poslaništvo je došla brzojavka, ki naznana dohod »Malacce« v kretsiki pristan Suda in sicer v spremstvu dveh angleških torpednih rušilcev. Tam se bo vršila pre- iskava blaga na »Malacci«.

London, 26. julija. Potopljenje pa- rnika »Knight« grozi vzbuditi isto ogorčenje, kakor zaplenjenje »Malacce«. Listi zelo ostro obsojajo to dejanje.

London, 26. julija. »Morning Post« trdi, da je potopljenje »Knight« vojni čin ter zbadljivo vprašuje, čemu ima Anglija svoje bojne brodogovje in čemu obstoji an- gleška vlada. »Standard« trdi, da je položaj zelo resen in zamore cela stvar povzročiti zelo resne posledice.

Peterburg, 26. julija. O aferi v Rdečem morju bo izdala vlada v kratkem uradno oznanilo. Do tedaj ne smejo listi ničesar pisati o njej. V ministrstvu zunanjih zadev so v zadregi radi zaplenitve nemških ladij in pravijo, da so kapitan rus- kih pomožnih križaric to na- pravilna svojo roko. Vlada bo storila vse, da zadovolji vlade.

London, 26. julija. Danes se je vršila izredna seja angleškega ministrstva. Brž- kone so se posvetovali o delovanju ruskega prostovoljnega brodogovja.

Carigrad, 26. julija. Radi prizade- vanja Anglije, naj Turčija zapre prehod skozi Dardanele, obiskal je turški minister zunanjih zadev ruskega in angleškega posla- nika ter rekel, naj se obe stranki radi tega vprašanja sporaz- umeti. Turčija želi, da se ta sporoz- porna mirnim potom ter se ne prične raz- prava o dardanelškem vprašanju.

Japonska išče križarice.

Peterburg, 26. julija. V vladnih krogih trdijo, da se Japonska pogaja s Tur- čijo in Svedsko radi organizacije brodogovja pomožnih križaric.

Korejci godrnjajo

Tokio, 25. julija. V soboto so prire- dili Korejci proti Japonski shod v Söulu. Japonsko vojaštvo je Korejce razgnalo.

Ruski poraz pri Ljaojanu?

Pariz, 26. julija. Razni pariški listi pravijo, da so izvedeli iz višjih krogov pe- trograjskih vesti, ki jih pred javnostjo skri- vajo. Pred Ljaojanom je bil baje štiridnev- boj z neugodnim uspehom za Ruse.

Zveze proti Rusiji

Petrograd, 26. julija. Japonci iz- preminjajo svoje trgovske ladje v pomo- žne križarice, ki bi plule okoli Njuč- vana. Anglija in Japonska namer- avata skupno prirediti postaje za brezžični brzojav, da bi opazovali gibanje baltičkega brodogovja. V uradnih krogih se govori, da sta Japonska in Turčija v dogovoru in da bo Turčija imela svoje brodogovje pripravljeno.

Port Artur.

London, 26. julija. »Daily Telegr.« je dobil iz Kobe brzojavko dne 23. t. m.: Japonci stoji samo 8 milj pred Port Artur- jem. Rusi so začeli streljati na nje iz velikih topov, a brez večjega uspeha. Maršal Ojama je že zavzel svoj glavni stan v Daljnem.

Blaznost v ruski armadi.

Izozemski listi poročajo iz Peterburga: Pred tremi dnevi je došel v Moskvo pose- ben vlak z bojišča, ki je vozil zblaznele ru- ske vojake v domovino. Ruski listi so zelo razburjeni radi tega ter trdijo, da so temu vzrok preveliki vojaški napori. Listi zelo grcajo, da ni mogoče te žrtve blaznosti ta- koj izročiti oskrbi, ampak jih morajo pe- ljati 8000 klm. daleč in še celo po tako te- žavnem potu. V celi Sibiriji ni nobene bol- nice, ki bi bila vsaj nekoliko moderno ure- jena za blazneže. V Tomsku je klinika za blazne v stari bolnici.

Z bojišča.

Berolin, 25. julija. »Lokalanzeiger« poroča: Na jugu je vse mirno. Svoje glavne čete koncentrujejo Japonci proti Port Ar- turju, kjer bodo izvršili morebiti že v krat- kem odločen naskok. Japonsko južno ar- mado cenijo na 4, vzhodno armado na 6 di- vizij. Ostalo vojaštvo stoji pred Port Artur- jem. Ni izključeno, da bo pričel sovražnik prodirati severno od Ljaojana. Vreme se je zboljšalo. Čunguške tolpe se zopet prikazu- jejo, mnogo Čungusov pa je vstopilo v rusko armado ter se bore proti Japoncem. Pri ja- ponski južni armadi razgraja glad in bolezn. Kitajci skrivajo pred Japonci svoja živila. Kitajski general Tulfan je došel s 12.000 možmi in 72 vozmi srebra, da nabere novih čet. Rusi opazujejo njegovo gibanje.

Preskrbovanje japonske armade.

Kakor poroča »Nationalzeitung«, je pre- skrbovanje japonske armade na bojišču iz-

vrtnješe ko ruske, ker rabijo japonski vo- jaki le ribe in riž. V majhnih platnenih vre- čah ima vsak vojak do 6 porcij kuhanega riža ter dobi na dan ali 200 gramov osolje- nih ali pa 300 gramov posušenih rib. Sve- žega mesa dobivajo sedaj po 470 gramov, dočim nosi vsak v taboru le en zabojček konzervnega mesa. Čaja dobi vsak mož na dan 15 gramov, soli 30 gramov, sladkorja pa le 30 gramov. Vina dobivajo po eno pe- tino litre. Voznikom dajo na dan 3500 klg. ovsa in 2000 klg. mrve, dočim dajejo Rusi voznikom 4500 do 6000 klg. Armado pre- skrbuje z živežem 13 trenskih bataljonov, ki so razdeljeni v 4 oddelke z živežem za štiri dni, 4 oddelke s streljivom in 6 vojaških bolnic. Dalje imajo še po eno konjsko re- zervo in brzojaven oddelek. Posebno pazijo na dovažanje riža. Tudi vozijo Japonci seboj kositerne kuhinjske posode, in sicer skuha 9 takih posod jedil za en bataljon. Ker na Koreji ni mogoče dobiti skoro nič riža in rib, nabavili so si Japonci doma na petih krajih velike zaloge riža in rib. Tudi s streljivom je Japonska preskrbljena za tri leta.

Japonci v Njučvanu.

London, 26. julija. Kakor poročajo iz Njučvana, je došlo tja 50 japonskih ko- njenikov. Na ruskih poslopjih plapolá fran- coska zastava. Japonske prednje čete so do- šle z utraj. V mestu je popolnoma mirno.

V 14 dneh se prično odločilni boji?

Peterburg, 25. julija. Japonci so pričeli napravljati velike zaloge živil in stre- ljiva na črti Jalu - Penjan. Iz tega sklepajo nekateri, da nameravajo Japonci premestiti bojišče v Korejo. Vse ruske glavne čete od- bajajo k prednjim četam in ruski dopisniki pričakujejo, da se bo položaj na bojišču v 14 dneh izpremenil, ako le deževje ne bo zaviralo vojnih operacij.

Na morju.

Suec, 27. julija. Parnik »Formosa«, last »Peninsular and Orientalline« so Rusi v Rdečem morju pridržali. Parnik je z ruskim moštvom prišel sem.

London, 27. julija. Iz Hongkonga je došla v Liverpool brzojavka, da so Rusi zaplenili parnik »Kachas«, ki je bil na poti iz Pugetsonda na Japonsko.

Poslanec Chiari o položaju.

Poslanec Chiari se je o položaju izjavil sledeče: Kdor opazuje delovanje Körberjevo v zadnjem času, mora priti do zaključka, da je Körber premenil kurz. Svoj čas je izjavil Körber, da hoče z brezstrastveno vztrajnostjo premagati obstrukcijo in s strogo neprist- ranostjo preprečiti narodnostna nasprotstva, z moderno upravo in pospeševanjem produk- tivnega dela pa odstraniti gospodarsko de- presijo. V zadnjem času je moral dobiti drugačne nazore. Dr. Körber je predober politik, da bi ne bil izpoznan dalekosčnosti odloka za Hrvate, imenovanja nadškofa v Olomuc, vsušiliskega vprašanja v Ino- mostu in ustanovitve čeških in poljskih vz- porednic na učiteljskih v šleziji. Iz vsega je razvidno, kakor da ne polaga nikake važ- nosti več na sporazumljenje z nemškimi strankami. Z zadnjimi naredbami je pa tudi razburil obrtne kroge. Neverjetno je, da bi po tej poti prišli do rednih razmer v dr- žavni zbornici.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

Vlada se boji, da bi v Opavi Nemci ne povzročili nemirov. Zato je imela v pone- deljek zvečer pripravljenih bataljon vojakov in 40 orožnikov je stražilo poslopje deželne

dati, ker nisi vojak, toda, če svoje obljube izpolniš, spomni me na to, kar sem ti rekel!»

»Dobro«, je rekel Juan. »Na skorajšnje svidenje, gospod general!«

Stari Garrido je skomizgnil z ramami in se vprašal, če ni ta človek morebiti ogleduh.

Araquel pa je imel samo jedno misel: Zucarragovo življenje je vredno premoženja! Le ker je samo to Pepino roko zanj pome- njalo, ga je hotel dobiti, drugače mu ni bilo nič zanj. Zginil je iz Hernani-ja, in več dni se ni slišalo ničesar o njem, tako da je ge- neral že mislil, da je imel z norcem opravi- ti. Pripravljal se je torej za ponočen na- skok, hoteč Zucarrago presenetiti in si prehod priboriti.

V tem se je plazil Araquil okoli karli- stovskih obklopov. S svojim nožem v žepu, ki ga je znal, če je bilo treba, kakor kroglo vredi ali od daleč v desko zabosti, se je klatil okoli, prenočeval pod milim nehom in čakal na trenutke, ko bi se mogel Zucarragi približati. Kaj mu je bilo ležeče na življenju tega roparskega vodje? Vojska s topovi ali vojska z noži ostane vedno vojska. Tako raz- mišljajoč je čakal ugodne prilike.

Ko se je približal ponoči preveč napol

podrti hiši, kjer je stanoval Zucarraga, mu je zažvižgala krogla straže tako blizu glave, da ga je, na levem ušesu ranila. Za to se ni zmenil, le obžaloval je, da ga je straža opa- zila. Brez te bi bil prišel črez zid v bližino Zucarrage! Zdaj je moral iznova začeti.

Prihodnji dan je bil tisti, ki ga je na- menil stari Garrido za ponočni naskok. Juan Araquil, ki je ležal skrit v jarku, je sklenil, sedaj za vsako ceno do Zucarrage priti, in sicer tedaj, ko vrže stari Garrido svoje čete na karliste. Prvi streli praske so presenetili Juana, prihodnjih se je pa že razveselil, kajti Zucarraga pride ven in bode vodil svoje vo- jake. Če pride Juan v njegovo bližino, doseže svoj namen: nož v srca, toda sedaj ne iz zasede, marveč v boju: mož proti možu. Torej, Zucarragovo življenje je vredno pre- moženja?... No, oče Chegaray dobi svojih dve tisoč tolarjev — in gorje karlistom.

Bojevali so se hudo ono noč. Vojaki Garridovi so naskakovali srdito obkope z bajoneti in tam so zadeli na karliste, ki so jih hotele presenetiti, ki so jih pa našli bdeče. Sredi v temni noči je usmrtil drug drugega; udarci sabelj so ranili prsa, streli so razbijali glave, morili so se, ne da bi

drug drugega videl, Spanci proti Spancem, bilo je sramotno!

Dolgo je to trajalo. Ob svitu so se mo- rali vladni vojaki zopet umakniti, izgubivši mnogo tovarišev. Naskok je bil odbit in v tej krvavi noči se je pridružil prejšnjim nov poraz. Koliko solz srda bode pretočil zopet stari Garrido. Karlisti so pa pozdra- vili zono po ponočnem boju s kriki veselja: »Harri! Harri!« Toda naenkrat so utihnil ti veseli kriki in nastala je mrtvaška tihota. Zucarrago, njihovega nepremagljivega vodjo, kojega glas se je ponoči vedno in povsod slišal, ko je klical: »Pogum, otroci, držite se hrabro!« so prinesli z zdrobljeno nogo v hišo, kjer je navadno prenočeval. Ujetniki vladne vojske, katerih so ujeli karlisti po- noči mnogo, so videli lahko tega ponosnega moža; bil je bel, kakor njegov klobuk, nje- govci častniki so stali okoli njega. Držali so ga pod pazduho, ker se ni mogel pokonci držati. Nekaj vojakov mu je prineslo pod- nožnik, na katerega so ga posadili s steg- njeno nogo.

Araquil ni obrnil očesa od njega.

Ujet z Garridovimi vojaki, je bil v sredi med njimi in karlistovske straže so ga stra- žile z nabitimi puškami kakor druge.

Njegov nož mu ni nič koristil, in ko so ga pri porazu z drugimi vred vjeli, ga je vrgel od sebe rekoč: »Drugokrat!« Naj- brž ga bodo ustrelili, ker on sam ni imel med vsemi vjetniki uniforme; zato si je re- kel: saj je vsega konec in Pepa bode dru- zega uzela ali umrla kot deklica. Oči, bli- skajoče se od srda, je uprl na oni človeški plen, ki mu je ušel, na onega Zucarrago, ki ga je začel zdaj sovražiti, ne da bi vedel zakaj — ali ker je njegovo življenje izgu- bljeno, če Zucarraga živi, ker je Pepa izgu- bljena...

Nemirno so stali častniki okoli Zucar- rage; nekateri so poklekli, da bi si ogle- dali rano; nekdo je poklical ranocelnika.

»Ranocelnika! Ranocelnika, moj Bog! Kje je? Kje je Urrabieta?«

To je bil karlistovski ranocelnik.

Iskali so ga povsod. Častniki so postali nepotrpežljivi, Zucarraga se je pa smehljaj in rekel: »Počakajmo, Urrabieta je more- biti zaspal po trdem delu ponoči!«

Naenkrat je prihitel neki narednik s solzami v očeh k častnikom, z novico, da so spoznali ranocelnika med mrtveci, zade- tega od kroglice, nad nekim vojakom, ki ga je ravno obvezoval. (Dalje prih.)

vlade. Nemški listi poročajo, da so Nemci valed teh varnostnih odredb nad vse razburjeni. Včeraj dopoldne je sprejel ministar predsednik dr. Körber slovenska državna poslanca Hrubega in Michejda kot zastopnika slovenskih poslancev v Sleziiji. — Hruby je v svojem nagovoru na Körberja povdarjal sledeče: »Slovani ustanovitve slovenskih vzporednic na učiteljskih v Opavi in Tešinu niso smatrali za politično zadevo. Ker so pa Nemci predložili dr. Körberju vsled teh vzporednic svoje pritožbe, so s tem prisilili slovenske poslance, da obrazlože svoje stališče, katero se strinja z nazorom vlade. Govornik izjavi, da je od so tovarišev pooblaščen izjaviti ministrskemu predsedniku zahvalo vsled njegovega nastopa pri ustanovitvi slovenskih vzporednic na učiteljskih v Opavi in Tešinu. Konečno izjavi, da je slovensko prebivalstvo v Sleziiji vznemirjeno, ker nameravane vzporednice ne odgovarjajo kulturnim potrebam, marveč so uravnane po načelih politike, kar bi utegnilo škodovati njihovem razvoju. Dr. Körber je odgovoril, da te zadeve ni smatral za politično, marveč le za kulturno. V ostalem se sklicuje na to, kar je odgovoril nemškemu odposlancem. Kar se pa tiče izvršitve vzporednic, je stvar naučnega ministristva, da srbji za potrebnost in razvoj vzporednic, Odposlanca sta šla tudi v naučno misel strstvo.

Nemci so priredili v Opavi v pondeljek zvečer zopet shod. O zaslišanju pri ministrskem predsedniku je poročal opavski župan dr. Rochowanski (!). V svojem govoru je povdarjal, da morajo vsi Nemci brez razlike strank nastopiti proti poslovanjenju Sleziije. Grajal je vlado, ker se je zaradi ustanovitve slov. vzporednic posvetovala tudi z namestništvom za Galicijo. Nadalje je naznanil, da bodo v tej zadevi nemški poslanci storili še nadaljne korake in sklepe za prihodnje zasedanje deželne zbornice v Sleziiji. Nemški poslanci morajo nastopiti najstrožjo opozicijo proti vladi. Govorilo je še več govornikov, ki so tudi zahtevali, da morajo nemški poslanci iz Sleziije pristopiti k radikalni nemški stranki in izstopiti iz nemške ljudske stranke. Poslanec Hoffmann je opravičil svojo odsotnost. Sprejeta je bila nato resolucija, da Nemci obžalujejo, ker niso zastopniki nemškega ljudstva v Sleziiji ničesar vedeli o nameravani ustanovitvi slovenskih vzporednic preje, ko so te že bile „sklenjena stvar“. Shod je zahteval, da pristopi poslanec Hoffmann k radikalni nemški stranki ali naj pa odloži mandat. Po shodu so udeleženci shoda demonstrirali pred spomenikom cesarja Jožefa II., kjer je bil zopet govor, v katerem so se nazvoči pozivali na vztrajen boj za udržavanje nemštva; za prisego so dvigali demonstrantje kvišku roke. Demonstrantom je policija preprečila dohod pred deželno vlado, vsled česar so deželnemu predsedniku priredili mačjo godbo. Pretepli so tudi dva detektiva. Aretirana je bila ena oseba. Pričakujejo novih demonstracij.

Ogrski državni zbor.

Zbornica je včeraj nadaljevala podrobno razpravo o proračunu. Buzath zahteva zvišanje svote za zdravstvene potrebe. Molec novo ureditev občinske uprave in Mihalovsky izjavi, da je na Ogrskem še 2224 občin, katere nimajo zdravnikov. Več izjavo na Ogrskem za zdravje živine, kakor za ljudi. Poslanec Ballagi povdarja, da je deželni arhiv, kjer so spravljene velevažne zgodovinske listine, zelo v nevarnosti pred ognjem. Szalay pa toži, da so odškodnine pri vojaški prepri zelo nizke. Zbornica je odobrila nato proračun za notranje ministristvo.

Pri postavitvi »trgovsko ministristvo« izjavi poslanec Krasznay, da je proti proračunu, ker ne soglašajo z vladno narodno gospodarsko politiko. Za uspešen razvoj industrije je pred vsem potrebno samostojno carinsko ozemlje. Graja nadalje, da namerava vlada skleniti z Avstrijo pogodbo, katere bi bila v Avstriji uveljavljena po § 14. Konečno predlaga, da naj se pogajanja o trgovski pogodbi z Italijo in Nemčijo pretrgajo, in zahte za nov carinski tarif, ki naj bi se pred vsem oziral na industrijske in kmetijsko-gospodarske ograde zahteve.

Ogrska vlada proti stavkam.

Stavka železničarjev je povzročila na Ogrskem, da T. s. a. čisto tajno pripravlja zelo obširen zakonski načrt, kako preprečiti in onemogočiti stavke. Trgovskim in obrtnim zbornicam je razposlal naročilo, da naj mu preskrbe potrebnih podatkov v smislu novega zakona o stavkah. Strogo zaupno bodo trg. zbornice razposlale podjetnikom vprašalne pole s 39 vprašanji. V svojem zaupnem naročilu vlada navede, da hoče storiti v korist onim delavcem, ki bi radi ob stavki delali, nov zakon, ker obstoječi tozadevni zakoni ne zadostujejo.

Vlada hoče poizvedeti, ali so podjetniki trpeli vsled stavke že kako škodo in koliko je iznašala škoda. Nadalje se peča s strokovnimi drušvi. Pred vsem hoče sledečo pojas-

niti: če so strokovna društva povzročila stavke in prekoračila pravila. Kje so dobili dovolj strogo nastopile napram delavcem? Nadalje zahteva vlada odgovor na vprašanja v koliko naj se poestre zakonska določila o združevanju delavcev in kako preprečiti, da ne bodo delavci prisiljeni pristopiti v strokovna društva. Konečno poizveduje, kako dvigniti materialni, duševni in moralni delavski položaj in upraš, bi li upeljava maksimalnega delavnika ne omejila preveč svobode delodajalčeve. Iz vsega je razvidno, da namerava ogrska vlada zatreti delavsko strokovno organizacijo. S tem pač ne bo ničesar dosegla. Tudi ogrski delavci bodo našli dovolj potov vkljub vladi za združevanje. Pridobila bo le socialna demokracija, ker bo nastopila s tajno organizacijo.

Z Balkana.

Zastopniki tujih držav bodo v skupni notii protestirali pri turški vladi, ker se tudi za tuje uporabljajo določila novega zakona o kolekih.

Pri Gosinci, okraj Kumanova, je bil 24. t. m. spopad med 35 moč broječo vstaško četo in turškimi vojaki. Vstašev je ostalo na mestu mrtvih 11, a Turki so imeli 1 mrtvega in 7 ranjenov. Dosedaj še ni znano, so li tvorili vstaško četo Srbi ali Bolgari.

Po turških poročilih se je dognalo, da sta dve vstaški četi došli iz Bolgarije. Pri eni četi, ki je imela veliko dinamita, so spoznali, da jo je vodil neki bolgarski ženijski častnik, katerega so ubili Turki.

Poslaniki so turški vladi naznanili, da je treba pomnožiti število tujih orožniških častnikov in podčastnikov. Avstrija zahteva šest in Rusija pet častnikov.

Turški ministriški svet se je pečal v dveh sejah s starimi zahtevami Zedinjenih držav o priznanju ameriških šol.

V okrajih Pribeg in Skopje so se pričeli veliki nemiri. Iz Soluna je došlo tja vojaštvo. Bati se je, da izbruhne splošna vstaja.

Kriza v katoliški stranki italijanski.

Od zadnjega shoda v Bolonji, kjer sta si ostro stopili nasproti dve struji: demokratsko-narodna in konservativna, se je bil dalje boj med obema v časopisu. Načelnik »Opere dei congressi«, graf Grosoli, je izdal na vsa katoliška društva oklic, kateri privrženec konservativne struje ni ugajal, in ti so spravili v »Osservatore Romano« notico, katere obsoja Grosolijsvo pismo. Vsled tega je Grosoli odstopil kot načelnik »Opere«. Krizo bo težko rešiti, ker nam se zdi ves aparat »Opere« mnogo pretežak in preokoren. Ideja koncentracije vseh sil je res do bra, a tu je združeno v eni organizaciji popolnoma vse, od romanj in montve do političnih bojev in socialnih reform. Politično najvažnejši del je socialno delo, in to je v »Opere« sprejeto kot »2. skupina«. Ne zdi se nam neverjetno, kar pišejo nekateri listi, da namerava papež »Opere« razvezati tako, da bi razpadla v več samostojnih organizacij, ki bi neodvisno in prosto bolje delovale, nego zdaj, ko so vse skupaj zvezane. Odtud izvirajo težave in bolečine, na katerih trpi »Opere«.

Častna knjiga krščanskih socialcev.

Zmaga krščanskih socialcev na Dunaju in na Nizji Avstrijskem so veliko zbotjale v dunajski, kakor tudi v spodnjeavstrijski deželni upravi. Krščanski socialci so izvedli mnogo reform, ki dokazujejo, kako napačne so fraze liberalcev, da niso katoličani zmogni voditi velikih uprav. Dunaj in Spodnje Avstrijsko korakata sedaj na delu praktičnih socialnih reform v Avstriji in to slučajno po zaslugi krščanskih socialnih politikov. — L. 1896. je bil Dunaj pod liberalnim vodstvom naravnost nazadnjaško mesto: prometna sredstva so bila jalova, razsvetljava slaba, vsa uprava je zaostala. Krščanski socialci so ustanovili velikansko planarno in danes ima Dunaj izmed vseh velikih mest v Evropi najlepšo razsvetlavo, ki je prvo leto donesla občinski upravi pet milijonov kron dobička, ki je prej šel v nenasitne žepe angleških židov. Nadalje je mesto prevzelo cesno železnico, jo preosnovalo v elektriško in posojilo 285 milijonov kron, ki je bilo potrebno v ta namen, se obrestuje in amortizuje iz dohodkov elektriške cesne železnice. Krščanski socialci so skrbeli za olepšavo mesta z novimi vrtovi, za kar so izdali več kot tri milijone. Dunajski občinski svet je ustanovil več ljudskih kopel, dvignil zdravstvene razmere v modernem in krščanskem smislu, preosnoval oskrbo za uboge, zgradil otroško bolnico in krasno ubožnico. Pričeli so tudi s gradnjo drugega vodovoda, zgradili nove mostove, trdnice in nove kanale, zboljšali ceste, ustanovili mestno posredovalnico za delo in službe, kakor tudi za stanovanja i. t. d.

Vsako leto zidajo mnogo novih, krasnih

šolskih poslopij, ustanoviti nameravajo mestni muzej, zaslužnim možem so postavili spomenike in dobrodelnim društvom so delili velike podpore. Pri vsem tem pa niso pozabili skrbeti za mestne uradnike in uslužbence. Ne da bi zvišali občinske določila, se je od l. 1892 do l. 1901. zvišalo občinsko premoženje od 279 na 554 milijonov kron.

Istotsko, če ne še bolje, so gospodarili krščanski socialci v deželni upravi. Upeljali so direktne in tajne volitve tudi v kmečki kuriji. Ko so deželno upravo dobili kršč. socialci v svoje roke, so bile finančne razmere zavožene in zato so obdavčili bogate akcijske družbe, železniška podjetja in sploh bogataše. Krščanski socialci so ustanovili 21 kmetijskih skladišč, pri katerih je vojna uprava pričela naročati v veliki meri svoje potrebščine. Ustanovili so osrednjo mlekarno, vinsko osrednjo zadrugo na Dunaju in mnogo vinskih zadrug po deželi. Obrtnim zadrugam so dovolili vsakoletne visoke podpore; razne obrtne zadruge so dobile 350.000 K podpore. Sklenili so nov lovski zakon, vpejali zborovanja županov, uredili občinsko računstvo. Nadalje so ustanovili deželno hipotekarno banko, kakor tudi deželno zavarovalnico za slučaj požarov, slučaj smrti, zavarovanje rent, zavarovanje živine, proti toči in za slučaj neugod.

Izdatke za šole so kršč. socialci zvišali na 5 in pol do 8 milijonov kron. Poleg tega so ustanovili deželno realno gimnazijo v Klosterneburgu, v Melku zavod za slepce, v Mödlingu sircišnico in več otroških vrtcev. Nove zimске kmetijske šole so ustanovili v Tullnu, Trautmansdorfu, Oberhollabrunnu in Korneuburgu, za vinogradnike pa šole v Gumpoldskirchenu, Motelbachu in Langenloisu. Tudi prejšnje kmetijske šole so razširili in nastavili več učiteljev za sadjerejo.

Iz tega kratkega pregleda vidimo, kako je nazadnjaštvo krščanskih strank, kjer pridejo na krmilo in do moči. Vemo, da tudi dunajski kršč. socialisti niso v vsem popolni in da zlasti v narodnostnem oziru niso vedno pravični Slovanom, a vsekakor njihovo delo na g. spodarstvosocialnem polju zasluži vsa čast in priznanje.

Nova grozodejstva v Armeniji.

Iz Muša prinašajo listi nova poročila o groznih zločinih, ki jih vrše mohamedanci med krščanskim armenskim prebivalstvom. Sultanov ukaz, da naj se prebivalci v sasunskem okraju povrnejo v svoje razdžane vase, je bil izdan le zato, da se zaslepi javno mnenje v Evropi. Z zaukazano zgradbo vojašnic na sasunskih višinah, ki bodo nadvladale vso plačjavo, nameravajo mohamedanci popolno iztrebiti krščansko prebivalstvo. Kak vpliv je imel sultanov ukaz, sledi iz tega, da so mohamedanci takoj ponovili grozno klanje. Sedem vasij: Gumer, Blel, Gnarkor, Kizlaghebi, Karoudj in Terquevank so mohamedanci razdžali. Onečastili in mučili so ženske in otroke, pomorili vse moške, ki so prišli pod mohamedanski meč. Tudi v Mušu je prebivanje nevarno in zaprte so bile podetom vse prodajalne. Vsako noč pomore mohamedanci kakih 20 bogatih Armencev. Vsaka zveza med Mušem in okolico je pretrgana. Turške oblasti se prav nič ne ozirajo na konzule, ki poročajo, da leže umorjeni po cestah in ničesar ne store, da bi preprečili klanje, ki ne zaostaja prav nič za onim v l. 1894. in 1896. Zadnje poročilo iz Carigrada se glasi, da so poslaniki bili obveščeni o splošnem požaru v Mušu, ki je v nevarnosti, da popolnoma zgori. Kurdi plenijo po mestu in so večinoma že vse prebivalce pomorili.

Turčija in Italija.

Kakor poročajo listi, namerava odposlati Italija vojaštvo v Benghazi. S to namerano italijanske vlade je v zvezi tajno oboroževanje turške armade. Benghazi je turška pokrajina na severu Afrike. Glavno mesto je Benghazi s 10.000 prebivalci, med katerimi je 2500 židov.

Francoska in Vatikan.

Uradno se poroča iz Pariza, da je apostolska stolica 25. t. m. odposlala francoski vladi odgovor na njeno protestno noto, v katerem povdarja, da si ne pusti kratiti sodne pravice glede škofov. Neopravičeno je pa postopal nuncij, ker je osebno nastopil v razpravi proti škofoma v Lavalu in Dijonu. Listi povdarjajo, da je s tem apostolska stolica pripoznala deloma neopravičeno postopanje. Ako bode smatrala francoska vlada to pojasnilo zadostnim je mogoča rešitev razpora mirnim potom. Škofja v Dijonu in Lavalu bi v sporazumljenju s francosko vlado dobila drugi škofiji. »Figaro« pa poroča iz Rima, da so v Vatikanu zelo pesimistiški vsled Combevega govora v Carcassoni.

Koroške novice.

k Nemški Celovec. Celovško gimnazijsko ravnateljstvo daje vsako leto svoja letna poročila tiskati v tiskarni sv. Mohorja.

To je dalo povod uredniku »Freie Stimmen«, Lacknerju, da je v svojem listu napadel gimn. vodstvo, češ, kakšna predrznost je to v popolnoma nemški gimnaziji. Kakšno je to nemštvo, pač vsak Celovečan dobro ve. Najboljši odgovor nam bi lahko dali trgovci in obrtniki, v novejšem času tudi razni uradniki. Kako piškavo je to nemštvo, nam kaže tudi 7 slovenskih društev, ki jih imamo v Celovcu, namreč: Družba sv. Mohorja, podružnica sv. Cirila in Metoda, posojilniško društvo, čitalnica, »Slov. kršč.-soc. delavsko društvo«, podružnica ljublj. kreditne banke, tamburaško društvo »Bisernica« in v kratkem nameravamo ustanoviti tudi prepotrebno društvo za slovenske delavke. Kako bi pač mogla ta društva brez Slovencev obstati! Samo družba sv. Mohorja je imela lani 199 udov; koliko je pa še zaspancev? Kje so slovenski posli itd.? Tudi gimnazij ni popolnoma nemški. Zadnje leto poročilo izkazuje med 461 učenci 78 Slovencev, torej še vendar 16,92%. Urednik »prostit glasov« bi pač rad s svojim »lakom« vse nemško namazal.

k O »slovenski nevarnosti« blebete »Kärnt Wochenblatt« z dne 18. t. m. Najprej se boji Čehov na Dunaju in pripisuje krivdo vladi, da imajo v glavnem mestu toliko moči. Potem pa strahom poroča, da so Slovenci tudi na Koroškem začeli glave vzdigati. Boji se dveh na novoustanovljenih slovenskih pevskih društev »Zvezde« v Hodišah in »Drave« v Glinjah. Pač strahu dovolj, da bi slovenska »Drava« poplavlila nemški (?) Celovec, in enkrat tudi nad Celovcem vzišla slovenska »Zvezda«.

k Občina Tolsti vrh se bori že celih 12 let za slov. šolo, a brez uspeha. V eni prih. številki bomo natančneje opisali v ta boj.

k V Smihelu pri Pišberku smo obhajali dne 24. julija novo mašo č. g. An. dreja Sadjaka. Bil je to narodni praznik. V Smihelu je plapolalo mnogo slovenskih zastav. Na predvečer so žareli po gorah kresovi, topiči so pokali, rakete so švigale po zraku. Pri obodu se je v raznih napitnicah povdarjala sloga med duhovništvom in posvetno inteligenco. Smihelsko pevsko društvo »Gerotan« je s svojim petjem veliko pripomoglo, da se je slavnost tako impozantno obnesla.

Štajerske novice.

š Letošnja trgateg v Slovenskih goricah bo jako slaba. V nekaterih farah sploh ne bo nič vina. Ne samo da je toča veliko škode napravila, ampak v zadnjem času se je prikazala na grozdju neka bolezen. — Grozde postane črno in odpade. Sploh vinogradi povsod propadajo. Uooge slovenske gorice!

š Strašna smrt Na dan sv. Jakoba je na šentjurskem kotodvoru povozil vlak železniškega čuvaja. Bil je baje premalo previden. Prenesli so ga takoj v mrtvašnico.

š Marijina slavnost bo 31. julija v Jarenini. Slavnost obeta biti ena najlepših, kar se jih ve vršilo na Slovenskem.

š Dr. Negri — odhaja. Iz Celja se nam piše: Dr. Negri, doktor vsega zdravljenja, steber in glava vsega nemškega protestantskega gibanja, bo zapustil Celje. Steber in glava pa je doktor Negri le v toliko, kolikor mu dopušča vsemogočni komandant dr. pl. Jaborneg. ki je politični jerober dr. Negrijev. Ta odvisnost, katero je doslej dr. Negri v obdobju javredno potrpežljivostjo in udanostjo prenašal, začela je varovancu in njegovemu žepu presedati, zato se je hotel osamosvojiti in sklenil Celje zapustiti, da se na ta način znebi predobrega jerobera Nemški list čeljski seveda previdno molči o tem neljubem odhodu, vendar pa pove, da prevzame Negrijevo prakso neki Nemec iste pristnosti kakor dr. Negri, namreč neki dr. Sadnik. Tako bomo dobili namesto pomembnega Italijana pomembnega Slovenca. Dr. Negriju pa želimo razven srečne poti tudi malo več olike, kajti olike, s katero je svoj čas dr. Negri po slovenskih damah pijačeval, bi mu znala drugod zelo škoditi, ker niso vsi ljudje tako potrpežljivi, kakor celjski Slovenci.

š Trgovski in obrtniški kašipot za Spodnje Štajersko bo v 5000 izvodih izdalo slovensko obrtno društvo v Celju.

š Pouk za volitve. V Mariboru je izšla drobna knjižica »Pouk za volitve v IV. kuriji v štajerski deželni zbor« v 5000 iztisih za ceno po 4 v. Ta brošura se zdaj razpošilja vsem političnim društvom in bo dolžnost okrajnih in krajevnih volilnih odborov, da ta knjižica pride povsod med ljudstvo.

š Umrl je v Ljutomeru v 80 letu svoje dobe g. Edvard Mihelič, oče ondotnega trgovca.

š Utonil je v Voglajni pri Celju desetletni deček.

š Razbiti shod Vsenemce v Celju. Včeraj smo poročali o razbitem shodu vsenemškega poslanca Franka Steina v Celju. Stein je moral retirirati v Terčkov hotel,

kjer je imel tajan volivni shod samo za svoje sornišljenike.

Ogenj v žoli v Brežicah so opazili v ponedeljek zvečer Stanovanci so takoj pomodno sosedov pogasili ogenj, ki je bil v podstrešju in tako rešili posledice. Škoda znaša približno 200 kron.

Imenovanje finančni konceptni praktikant g. Gregorij v Gradcu za pošto ga konceptnega praktika istotam.

Steklenico slivovke pred samomrom. Poročajo, da se je v okoli Arnfisa obesi kodar Mat Skringer, doma od St. Jurja ob Pesnici. Pred samomrom je izpil steklenico slivovke.

Zborovanje katol. polit. društva „Sava“ pri sv. A. 10.00 v rajhenburski župnijski cerkvi. Dne 24. t. m. bilo je dokaj zanimivo. Po dokončani cerkveni slovesnosti v čast sv. Ant. ki se letos pri tej oddaljeni podružnici izvarredno lepo izvršila ob navzočnosti in po pripomoči pred. g. dekana Žčkarja in domačega g. župnika zbralo se je na določenem mestu do 100 zborovalcev. Udeležba bila je mala kakor povsod, kjer se sliče prvič, kar svet stoji, političen shod. Veselo pa je bilo, da so navzoči zborovalci z vidnim zanimanjem sledili poročilom. Gosp. drž. poslanec Žčkar je natančno, obširno in pregledno opisal delovanje državnega in delnega zbora. Naštevajo, kje in kako se je potegoval za svoje volivce; povedal je uspehe svojega delovanja; našteval je krivice, ki zavdajo Gradcu spodnjostajerskim Slovincem, — najboljše bi bilo ločanje od Grada; uzrok, zakaj kmečki poslanci na Dunaju kakor v Gradcu le malo dosežejo, je kriv volivni red. Nato razloži g. državni poslanec pomen volitev, razloži natančno postavlo o novi splošni neposredni deželnozborni volitvi, ter pozivlja navzoče, naj bodo zvesti in značajni volivci, ter naj volivno gibanje pospešujejo.

Gosp. državnemu poslancu se izreče splošna zahvala na natančnem poročilu in njegovem delovanju za svoje volivce ter zaupnica z besedami: „Vi bodete vedno naš poslanec!“

Nato poroča g. M. Cerjak, ekonom v Rajhenburgu, o premoljenju vinogradov. Dal je vinogradnikom, ki morajo svoje pokončane vinograde prenavljati, praktičnih nasvetov, kako se naj vinograd prenove; kake vrste se naj sadijo, osobito v tem višje ležečem kraju, da se bo pridelovalo vino, ki bo našlo stalnih odjemalcev. Opozarjal je, da je natančno racionalno delo pri novih nasadih prva potreba, ako hoče vinogradnik priti do uspeha in dobička.

Z „živio“-klici na cesarja in papeža se je končalo zborovanje, ki bo imelo lep uspeh.

Šmerno nevarno ranili so v Ostrožnem v pretepu preteklo nedeljo fantje Jožefa Križana, ki jih je zbadal. Aretirani so: Pilič, Rednik in Glušek.

XIX. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bode v Žalcu pri Celju

v četrtek, dne 4. avgusta t. l.

Vspored:

I. Sveta maša ob 10. uri v župni cerkvi.
II. Zborovanje ob 11. uri v dvorani gosp. Fr. Hudnika.

1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzorništva poročilo.
5. Volitev ene tretjine družbinega vodstva.

Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Gregor Einspieler, 2. dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, 3. dr. Fran Stor, 4. Anton Zlogar.

6. Volitev nadzorništva (5 članov).
7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
Ljubljana, 16. julija 1904.

Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Svetec.

Pristavek:

1. Dne 4. avgusta odhod iz Ljubljane ob 5. uri 15 minut zjutraj.
2. Po prihodu v Žalec ob 9. uri zjutraj.
3. Po zborovanju skueni obed v prostorih g. R. Senice ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zgledati do 2. avgusta pri odboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Žalcu. — Kuvert brez pijače stane 3 krome.
4. Po obedu razhod po Žalcu in okolici. Ob 5. uri popoldne koncert.
5. Odhod iz Zorca ob 8. uri 23 minut zvečer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. julija.

„Vrhbosna“, ki je v predzadnji številki priobčila prevod dopisov „o francoskih raz-

merah, ki jih je „Slovenec“ poslal dr. Lampe iz Pariza, priobčuje v zadnji številki obširno poročilo o vseslovenskem mladeniškem shodu. Glasilo bosenskih katoliških Hrvatov piše: „Znali smo, da je verska in socialna organizacija naših bratov že močna, a tako veličastne vseslovenske manifestacije nismo pričakovali... Taki veseli pojavi so plod dolgotrajnega napornega dela... Učimo se od bratov Slovencev!“

Uboge reve! Nekateri „Sokolci“ so se vedno mnenja, da smo mi prišli z napadi. Ti so pač reve, ker v soboto pred slavnostjo niso prbrali „Navdovega“ napada na nas. Sedaj se nekateri jeze, ker smo vsakikoli na naslov tistih „Sokolov“ ki trpe v „Sokolu“ Tavrčarjevo strankarstvo: „Uboge reve“. Mi smo le ponovili dobesedno vslik, katerega nam je vrgel „Narod“ tik pred slavnostjo v obraz. D ugič naj gospodje bolje čitajo svoje glasilo. Tisti, katere je poslal v soboto pred slavnostjo „Narod“ z „Ubogimi revami“ pač niso reve, ker mi bi v svoji stranki ne trpeli nikdar, da bi kak vodja skiepāl z Nemci kake zveze kakor dr. Tavrčar. Pač opravičeno smo vrnili ljubljanskim „Sokolom“ naslov „Uboge reve“, ker na čelu svojega „Sokol“ (?) trpe moža ki je posebljena nemška-slovenska zveza in ki daje koncesije Nemcem! S tem možem na čelu je „Sokol“ izdajalec sokolske ideje! „Narod“ pravi: „Kdor je klerikalec, ne more biti „Sokol“. — No, zato je pa lahko starosta „Sokolov“ mož, ki objemlje Dežmanove grablje! — Kar se tiče nereda pri slavnosti, vse vzdržujemo. V tem nam pritrjujejo celo „Sokolci“. Kar je pametnih „Sokolov“, obajajo „Narod“ in pravijo, naj bi nas „Narod“ pustil pri miru, kakor smo mi pustili „Sokole“ in jim pri slavnosti šli celo na roko. Ker se je „Narod“ zaletel v nas, smo marsikaj povedali, marsikaj pa še bomo, če nas ne bo pustil pri miru. In sedaj pričakujemo, da tisti srebrni venec, katerega so „Sokolci“ naročili pri slovenskem zlatarju, a ga pozneje vzeli od nemškega zlatarja, poklonijo „demunteren Seifensieder“ za ogromno delo pri — neredu.

Heil! Tudi spominjske svetinje (!) so ljubljanski „Sokolci“ naročili pri nemškem zlatarju. Občinstvo je menda to vedelo, ker je „Sokol“ od teh svetinj ostalo veliko število.

Kje so bili slovenski profesorji? Povodom sokolske slavnosti so se poskrili vsi tisti slovenski profesorji, ki sicer jako vneto zabavljajo „klerikalcem“. Korajža velja! Sedaj prihajajo zopet na dan s kritiziranjem „klerikalnega stališča“. Edino to si upajo ti — „svobodnjaki“, katere vse osramoti prof. Binder.

Iz sokolskih krogov se nam poroča: Tudi dr. Majaron a primite. V fraku je napiljal vsesokolski ideji! Sploh smo pri tej slavnosti zopet videli, da tisti, ki so delali, sploh niso prišli do besede in so namestu njih vstajali pri banketu možje, ki si pri te lovadbi še nikdar niso vzulili rok. „Dejanska sokolska ideja“ je ostala v kotu.

Mica Kovačeva. Z neprimerno predrznostjo „Narod“ zopet očita „klerikalcem“, da ne plačujejo, kar so dolžni. A mi imamo dovolj dokazov, da se je „Mica Kovačeva“ nastanila v glavnem taboru liberalne stranke, kjer je bila in jedla, pa ni plačala. Prihajajo nam množične pritožbe o neplačanih posteljah povodom sokolske slavnosti. Plačajte, potem zmerjajte!

„Sokol“ in „klerikalci“ Ponedeljkov „Narod“ piše: „Sokolska“ misel izključuje vsako klerikalstvo in kdor je klerikalec, sploh ne more biti „Sokol“. — Na to mi za danes odgovarjamo samo to, da poznamo med „Sokolci“ ljudi, ki brez vsakega sramu jedó „klerikalen“ kruh. Za danes naj to zadostuje. Če bo „Narod“ naprej zmerjal, se pomenimo natančneje.

Dr. Susteršič — nemškutar. Mož z grabljami v „Slov. Narod“ silno rad peuje dr. Susteršiča z nemškutarjem. Nedavno ga je v „Narodu“ napadal, da se je podpisal na Biedu v knjigo za tujce samonemški in je tako tudi v letošnjem listu. Ker je dr. Susteršič še-le včeraj prišel s potovanja v Ljubljano, smo se mogli o tem še-le sedaj informirati. Stvar je taka: Dr. Susteršič ni zapisal besedice. Skoro gotovo je to storila posestnica vile, v kateri je stanoval. „Narodov“ napad je torej zopet pa-

del v vodo. Dr. Tavrčar se bo že moral navaditi, da ima vse pošteno slovensko mnenje le njega za Dežmanovega sovratnika. „Ein Deutscher“ bi opravičeno dejal lahko slovenskim „naprednjakom“: „Halten Sie solche Leute nur in Ehren — dann ‚Heil Germania‘.“

Točnost. Podpeč je pogorela v nedeljo, a „Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je takoj v ponedeljek poslala svojega zastopnika na pogorišče. Ta zavarovalnica ve, da potrebujejo pogorelci pred vsem denarja. To naj bi upoštevale tudi druge zavarovalnice in posrednice „Vzajemne“.

Poboj med rojakoma v tujini. V Clevelandu, O., sta se stepala rojaka Ivan Čik in Anton Skrabec. Prvi je nevarno ranjen. Le malo je nade, da bi okreval. Sedaj je v bolnici sv. Alekseja.

Štrahna nevihta s točo v Ločniku. Iz Gorice: V soboto zvečer je v Ločniku in okolici toča in nevihta vse pri delke uničila. Toča z vetrom je padala nad pol ure, tako da so se še drugi dan dobivali celi kupi zmrzle toče. Ceni se, da je samo vinskega pridelka uničila okoli 7000 hektolitrov. Vse škode pa cenijo nad dvestotisoč kron. Za eno samo vas res velik udarec, katerega bo treba od strani države zdraviti. Polja, drevje in trte so gole kakor pozimi; po tleh pa ležijo celi kupi listja, grozdov, zrn in mladitja. Ločnik ne pomni take nevihte in naliiva. V sosednji Muši (Mossa) je pobrala toča polovico pridelka; ali ljudje so drugi dan pri vsem tem veselo plesali ter pokazali s tem, da jih nič ne briga, ali imajo od česa živeti, ali ne.

Ane v Avstriji. Po zadnjem ljudskem štetju je baje v Avstriji nič manje nego 1,780.000 žensk, ki imajo ime Ana.

Vihar v Cerklju. Včeraj ob 1. uri popoldne je bil v Cerklju velik vihar. Kramarjem se je prebrnilo več prodajalnih šotorov. Naliv je bil grozen.

Strelna udarila je dne 26. julija na Studencu župnije D. M. v Polju v kozolec Janeza Trilarja; pogorel je ves kozolec s sedmimi štanti, z deteljo in žitom vred.

Vročina na Dolenjskem znaša 38 stopinj R. V žužemberskem okraju so uničene skoro vse rastline, vodnjaki razrušeni. Zivino morajo ljudje voditi 15 kilo metrov daleč h Krki. Nevarnost za požare je velika.

Ogenj. V Mekinjah je ogenj posestniku Jožetu Pučeku napravil 3100 K škode. Zavarovan je bil za 650 K.

Na progi južne železnice se klatijo sleparji, ki nalašč zamenjajo prtljago potnikom.

Novo vrsto cigaret dobimo s 1. jan. 1. 1905. Za te vrste cigaret bodo porabljali ruski tobak. Ovitek za tobak bo jako kratek, ovitek za usta pa dolg. Cena cigaret bo 2 vin.

Na Višu so aretirali hlapca Janeza Zibelnika, doma iz Dvora pri Vrhniki radi hudodelstva posilstva. Zibelnik je slaboumno 16letno hčer posestnika Laznika zvalil v gozd in jo tam posilil. Napadel je tudi hlapca, s katerim sta skupno služila in ga okradel.

Strelna ubila tri osebe, iz Smartna pod Smarno goro se nam dodatno še poroča: Velika suša nam je pretela uničiti fižol, krompir in druge jesenske pridelke. V petek na večer 22. julija začelo se je oblačiti za Smarno goro. Kmalu nato začne se bliskati in grometi; gorenji veter podi še dalje hujše črne oblake proti Ljubljani. Zdj se oglasiti tudi jug in nad Martinom nastane huda vojska in, kakor letos vselej, zmagal je tudi sedaj gorenji veter ali sever. Vije se huda plaha, med viharjem začne tako močno treskati, da nas je bilo strah in groza. Ob 1/11. uri je treščilo v hišo, v kateri so sedele in molile tri ženske. Strelna je poskajala vse kote, a ženskam je prizanesla, in slednjajo švignila pri vratih na prste. To noč prestali smo veliko strahu, a druge nesreče ni bilo. A vse drugače pa je bilo v nedeljo popoldne 24. julija. Videli smo, kako se prvi tem oblak od Siške proti St. Vidu, iz katerega je lil dež kar v curkih, in mislili smo si, da ta ostane onkraj Save, pa hudo smo se varali. V Vižmarjih mu je hotel preprečiti pot zopet gorenji veter ali Gorenji. Vnel se je zopet hud boj in kozolci v Vižmarjih so padali kakor anopi in razjarjeni obak zasukal se je proti Smarni gori. Ko je priplaval do prve bajte v Martinem, se je grozovito zabiskalo in obenem treščilo v to leseno bajto, ki je bila v tist-m hipu vse v ognju. V hiši je bilo petero ljudi. Ljudje so hitro prileteli gori in ker so slisali i: hise obupen glas: „Pomagajte, pomagajte!“, so hiteli naprej v hišo in videli pretresljiv prizor: štiri osebe so ležale na tleh, le peta je bila pri zavesti. Lude je jib hitro nesli venkaj v esli na zrak ter jih dignili in z vodo močili, kar so mogli, pa žal, čivilih so le tretjega otročka. Mati in dve hčeri njeni bile s najbrže že mrtve, ker ves trud, da bi jih čivil, ostal je brezuspešen. Go-

spod župnik je bil s svetim oljem hitro na mestu in jih pogojno tudi mazilil s svetim oljem, ter jim še poprej podelil av. odvez. Kmalu nato se je moglo konstatirati, da so vse tri osebe mrtve, le otroček je začel dihati. Ko se je začelo moliti za te mrtve, je ljudstvo zagnalo tak jok, da se za samotno gorečo bajto ni nihče več zmenil, le prostovoljni gasilci so hrabro izvrševali svoj posel. Ko je bil ogenj pogasjen, prinesli so tri mrtvaške krste, v katere so ognj-gasici zabili mrtlice in pričel se je žalosten sprevoz po vasi. Enega mrtlice so nesli na njegov dom, druga dva sprejeli so sorodniki, ker so na mrtvaškem odru ležali že dno začetni in so bili v terek slovesno pokopani. Kateri pa so ti mrtlici? Mati z eno samako hčerjo je gostovala v tej bajti. Po litanji je prišla še druga hčer s svojim možem in otročkom obiskat svojo mater. Komaj so bili pol ure skupaj, zgodila se je ta grozna katastrofa. Mati in otroček sta ostala živa.

O smrti stotnika Mayerja nam še poročajo iz Krškega: V nedeljo dopoldne je stotnik 3. kornega topničarskega polka iz Grada, gospod Martin Mayer, rodom Ljubljanc, jездil s svojo gospo soprogom na izprehod Vesela sta ogledovala krasne videmske vinograde in livado. Kar se stotnikov konj ustraši, postoi in vrže jezdeca na tla. Biskoma je bil stotnik zopet na konju. Nato pa se konj vrže na tla, da je bil stotnik pod njim. Konj mu je strl nogo in roko. Konj zopet skoči po konci in, ker stotnik ni mogel hitro sneti nog iz stremen, ga vleče za seboj. Vojski prihté na pomoč in hočejo konja ustaviti, a konj udari s kopitom stotnika po glavi, da poči črepinja. V desetih minutah jo bil stotnik mrtev. Ves polk obžaluje nesrečno smrt, ker stotnik je bil obče priljubljen valed plemenitega značaja in plemenitega srca.

Treščilo je v nedeljo na Gorah nad Idrijo v kozolec Fr. Leskovec. Ker je bilo zaradi cerkvenega shoda zbranih več ljudi, so cgenj hitro zadušili. Lani je treščilo v ravno isti kozolec.

Nesreča. V ponedeljek je padel sidar Jože Lahajnar na Gorah z odra in se močno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Demonstracije v Trstu. Dne 25. t. m. zvečer je sledilo vojaški godbi pri mirozovu izredno mnogo ljudstva. Bilo je gotovo 3000 delavcev, ki so se po mirozovu mirno razšli. Četa socialistov in „svobodnomiselnih“ mladeničev, do 100 oseb, je šla pred poslopje, kjer imajo svoje prostore socialnodemokratska društva ter je pela delavsko pesem. Po mestu je pohajala tudi majhna liberalna četa, ki se je vedno, ko je zapazila policijsko stražo, razkropila. Policija je prišla njenega voditelja in še tri druge demonstrante. Policija je preprečila tudi majhno demonstracijo proti listu „Il Sole“.

Vinska letina na Primorskem. Iz Trsta poročajo: Od raznih krajev prihajajo poročila, da je vinska letina valed velike vročine in suše skoro uničena. V mnogih krajih je silno pomanjkanje vode.

Pri zidanju ponesrečil se je na Gori pri Idriji Jožef Lahajnar. Padel je z odra 7 metrov globoko in si zlomil hrbet.

Smreka padla na deklico. Triletna Jožefa Puhar je v Zadrugi pri Trziču brala v gozdu jagode, ko so okoli nje sekali smreke. Neka smreka je padla nanjo in ji nogo popolnoma zmečkala.

Obleka se vnela otroku. Na Bevkah pri Vrhniki so se otroci igrali z vžigalicami. Dveletnemu Janezu Japelnu se je pri tem vnela obleka. Deček je nevarno opečen.

Hrvaške novice. Silen vihar so imeli v nedeljo ob 6. uri popoldne v prijaznem kraju Krišič pri Jaski na Hrvaškem. Vihar je odnašal strehe, ruval drevesa s koreninami, uničil vinograde in uničil vse pridelke na poljih. Škoda je veličanska, ljudstvo je obupano. — Ustrelil se je v Jaski oficijal Milan Valentin.

Pogumen deček. Od Krškega nam poročajo: Pogumnega dečka ima vas Brege. Kakor znano, se vrše tukaj strelne vaje. Minoli četrtek se je udeležil teh vaj tudi nadvojvoda Jožef Ferdinand. Ob 7. uri prično streljati. Po preteku ene ure izide povelje: „Feuer einstellen!“ Neki višji častnik opazi skozi daljnogled, da se za tarčami nekaj premika. Takoj odjašejo častnik in dva podčastnika na dotično mesto. In glej spaka — za tarčami tiči 9letni šolarček Franc Škofljanec, ves črn od strelnega dima kot zamorček. Na vprašanje kaj dela, tu, odgovori odkrito: „Kroglice lovim.“ In res so dobili pri njem 18 razstreljenih kosov — „cilindrov.“ Na to odpeljejo vojski dečka v vojašnico, kjer so ga pridržali do sobote zjutraj. Vsi so na tiem občudovali dečkovo pogumnost. Neki častnik mu je dal 30 v, da si je kupil kruha. Sploh pa se mu je dobro godilo v zaporu, kakor sam pripoveduje. Čudom se čudijo, da dečka ni nobena kroglica zadela, dasiravno so šrapneli in granate vse razstrgale okoli njega — na desno in levo — spredej in zadek. Mogoče postane ta predrzni deček še kak imeniten vojaški junak!

Dunajska borza

dné 26. julija.

Skupna konv. renta, maj-november	99.85
Skupna konv. renta, jan-julij	99.85
Skupni državni dolg v notah	100.20
Skupni državni dolg v srebru	100.20
Avstrijska zlata renta 4%	118.80
Avstrijska krona renta 4%	99.35
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91.15
Ogrska zlata renta 4%	118.70
Ogrska krona renta 4%	97.15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88.90
Avstro-ogrske bančne delnice	16.05
Kreditne delnice	637.25
London vista	239.82 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.25
20 mark	23.47
20 frankov	19.03
Italijanski bankovci	95.05
C. kr. cekini	11.82

„SLOVENEČ“

se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah ozir. trgovinah:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10.
Blasnik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12.
Češnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejc Terezija, Karlovska cesta 32.
Pihler Ivana, Kongresni trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Marija, Sv. Jakoba trg.
Veselj Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:

Mio Grobeteč, trgovec.

Celovec:

Josip Sowa, prodaja časnikov.

Cerknica:

Ivan Lavrič, (konsumno društvo).

Gorica:

Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:

Katarina Krivec.

Idrija:

Valent. Treven, trg., 102.

Javornik:

Stefan Podpac, trgovec.

Jesenice:

Alojzija Ahčin.

Kamnik:

Fran Subelj, trg., 39.

Kranj:

Karol Florian, knjigotržec.

Leskovec pri Krškem:

Franc Starec, trgovec.

Logatec:

Maks Japelj, trgovec.

Novomesto:

J. Krajec nasl., knjigotržnica.

Postojna:

Helena Orešek, trg. 76.

Radovljica:

Oton Homan, trgovec.

Ribnica:

I. J. Vendelin Stare, trgovec.

Spod. Šiška:

Maks Lavrenčič, trgovec 3.

Škofjaloka:

Janez Potočnik.

Št. Peter:

Fran Novak.

Trst:

Antonija vd. Kramar, Rojan št. 8.
 Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.

Zidan most:

Mary Peterman, kolodvor.

Zahvala.

Podpisani se nikakor ne moramo zahvaliti osebno vsem prijateljem in znancem, ki so našega prejubega očeta, gospoda

Mateja Čibašeka

posestnika in župana na Črnučah spremili k zadnjemu počitku na pokopališče; zato se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo vsem častitim spremljevalcem: domačemu gosp. župniku in gospodu župniku z Ježice, občinskim odbornikom za krasen venec, društvu veterancev iz ljubljanske okolice, sploh vsem, od daleč in blizu prišlim častilecem.

Na Črnučah, dne 26. julija 1904.

Žalujoči ostali.

Hiša

v Novem mestu na prodaj.

Ista se nahaja na najodličnejšem prostoru glavnega trga, ravno nasproti mestne hiše, je enonadstropna, ima lepo stanovanje in dvoje prodajalnic. Proda se pod ugodnimi pogoji. Več pove lastnik Ferdinand Tomazlič, c. kr. v šii občinski kontrolor v Ljubljani, ali pa g. J. Krajec v Novem mestu.

1169 5-4

Ciril-Methodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družbin založnik S. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Mizarski učenec

se sprejme takoj.

ANDREJ KREGAR,

mizar, 1247 3-2

Vižmarje, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Kupi se dobro ohranjen

pianino

(mali glasovir).

Ponudbe pod »Pianino« 29, post. rest., ljubljana. 1263

Grenčica

„Florian“

in likér

„Florian“

najboljša kapljica za želodec. 1238 6

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1, v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamorenice, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfalirane in svinčene cevi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opremo, nagrobne križe, nakovalja, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo. Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe- 678 52-14 cerijskega blaga.

Novomesto!

Novomesto!

Novi

hotel in kavarna „JACAZ“.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril svoj novo in moderno sezidani hotel, v katerem so potnikom na razpolago prav lepe, popolno z novo opremo urejene sobe v prenočišče. — Točil bodem fino Puntigamsko pivo, pristna dolenjska in druge vrste vina. Izvrstna kuhinja postregla hode vedno z gorkimi in mrzlimi ukusnimi jedili. Obenem priporočujem svojo veliko zalogo Puntigamskega piva v sodčkih in steklenicah. — Predajam na debelo in drobno iz svoje velike zaloge jako fina in zajamčeno naravnata vina od 28 vin. liter naprej. Toči se tudi vsakovrstno žganje na debelo in drobno.

Potnike na kolodvoru sprejemal bode pri vsakem vlaku za moj hotel omnibus „Medved“.

Za prav obilni obisk in velecenjena naročila se najpristrčneje priporočuje

Anton Jacaz (Jakac).

1262 10-1

Slovenci in Slovenke!

kupujte

perilno milo

v prid družbe

sv. Cirila in Metoda,

katere je najboljše sedanjih kakovosti. 1133 10-9

1122 100-8

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrovani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga

in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko.

glđ. 250.

Prava amer. nik. remontoir-ura s sidro, sistem Roskopf patent v trpežnem futralu iz jelenovega usaja z eleg. verižico iz nik. lja in privescem, komad

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu l. 1904.

Dragotin Puc

tapeznik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

izvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela. ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka, 884 11

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Učenca,

kateri bi takoj dobival tedensko plačo,

sprejme

tvrdka Ad. Hauptmann,

trgovina z barvami v Ljubljani, Resljeva cesta. 1255 3-2

Ugodna prilika, pozor Amerikanci!

Proda se

posestvo

v prijaznem kraju Dolenjske, tik deželne ceste, obstoječe iz enonadstropne hiše, hleva, kozolca dvojaka, njive in lepega gozda. V hiši se nahaja skozi 16 let prodajalna z mešanim blagom, kjer se napravi letnega prometa do 60.000 kron. Poleg prodajalne je skladišče, spodaj kleti, v prvem nadstropju kuhinja, 4 sobe in dve podstrešni sobi. Cena vsemu skupaj samo 10 000 kron. Za polovico svota se tudi počaka. V drugem sučaju odda se tudi vse v najem. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom M. O. 41. Poste restante, Novo mesto. 1235 3-3

Nakup in prodaja

vsekovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vake krebanja. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„M E R C U R“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 357